



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 128/2025-22

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného JUDr. Libušou Dočkalovou, advokátkou, Lachova 32, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV v konaní sp. zn. B1-7C/42/2020 takto

### r o z h o d o l :

1. Postupom Mestského súdu Bratislava IV v konaní sp. zn. B1-7C/42/2020 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Mestskému súdu Bratislava IV **p r i k a z u j e**, aby v konaní sp. zn. B1-7C/42/2020 konal bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľovi **p r i z n á v a** finančné zadost'učinenie **500 eur**, ktoré **j e** Mestský súd Bratislava IV **p o v i n n ý** zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.
4. Mestský súd Bratislava IV **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **771,68 eur** a zaplatiť ich právnej zástupkyni sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti sťažovateľa **n e v y h o v u j e**.

### O d ô v o d n e n i e :

#### I.

#### Ústavná sťažnosť

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručitou ústavnému súdu 10. februára 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov

podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestského súdu v konaní sp. zn. B1-7C/42/2020. Žiada prikázať mestskému súdu konať bez zbytočných prietáhov a o priznanie finančného zadost'učinenia 5 000 eur a náhrady trov konania.

2. Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 128/2025-10 z 27. februára 2025 prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavnú sťažnosť v celom rozsahu na ďalšie konanie.

## **II.**

### **Skutkové východiská a sťažnostná argumentácia**

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uvádza, že v napadnutom konaní vedenom pred mestským súdom o uplatnenom nároku na náhradu škody, v ktorom je v procesnej pozícii žalobcu, dochádza k zbytočným prietahom. Žaloba bola podaná 10. augusta 2020, avšak dosiaľ nebolo vo veci nariadené ani jedno pojednávanie. O návrhu sťažovateľa z 10. novembra 2020 na oslobodenie od súdnych poplatkov súd rozhodol až uznesením zo 7. decembra 2022 (priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov) doručeným sťažovateľovi 24. decembra 2022. Po ďalších 11 mesiacoch bolo sťažovateľovi 24. novembra 2023 doručené uznesenie, ktorým bol vyzvaný na doplnenie žaloby a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností. Následne po 13 mesiacoch mu bola 2. januára 2025 doručená výzva na podanie repliky k vyjadreniu žalovaného k žalobe. Sťažovateľ požiadal 11. januára 2025 Centrum právnej pomoci o priznanie nároku na poskytovanie právnej pomoci v predmetnej veci a následne 17. januára 2025 požiadal súd o predĺženie lehoty na podanie repliky o 30 dní.

4. Podľa sťažovateľa predmetná vec patrí k štandardnej agende všeobecných súdov, pričom on sám sa žiadnym spôsobom nepričinil o prietahy v napadnutom konaní a vyvinul všetko úsilie na to, aby súd mohol konať účelne a efektívne.

## **III.**

### **Vyjadrenie mestského súdu**

5. Mestský súd vo svojom vyjadrení uviedol chronologický prehľad jednotlivých úkonov v napadnutom konaní a konštatoval, že aktuálne koná v primeraných lehotách, pričom sťažovateľ sám predlžuje konanie nereagovaním na výzvy súdu a žiadosťami o predĺženie lehoty na vykonanie procesných úkonov. Poukázal aj na zaťaženosť príslušného súdneho oddelenia, ale tiež na účelovosť konania sťažovateľa, keď síce podal 3. februára 2025 sťažnosť predsedníčke súdu na prietahy, avšak bez vyčkania na zaslanie oznámenia o vybavení sťažnosti v podstate okamžite 10. februára 2025 podal sťažnosť na ústavnom súde.

## **IV.**

### **Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti**

6. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva

(ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

7. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (i práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 365/04).

8. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj ústavnú sťažnosť sťažovateľa.

9. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitosť veci, sťažovateľ je žalobcom v konaní o uplatnenom nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Ústavný súd konštatuje, že obdobné konania možno zaradiť k štandardnej agende všeobecného súdnictva, preto dĺžka konania pred mestským súdom (resp. jeho právnym predchodcom) nebola závislá od skutkovej či právnej náročnosti prerokovávanej veci.

10. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval existenciu zbytočných prietáhov v napadnutom konaní, bolo správanie sťažovateľa v tomto súdnom konaní. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ tiež prispel k celkovej dĺžke napadnutého konania, a to nereagovaním na výzvu súdu z 25. októbra 2023 a žiadosťami o predĺženie lehoty na vykonanie procesných úkonov (na preukázanie pomerov odôvodňujúcich oslobodenie od súdnych poplatkov z 20. septembra 2022 a na podanie repliky zo 17. januára 2025). Zároveň sa sťažovateľ dostatočne nezaujímal o priebeh konania, neurgoval posun v konaní či rozhodnutie, a to napriek zjavne zdĺhavému postupu konajúceho súdu. Tiež je potrebné poukázať na účelovosť konania sťažovateľa, keď síce podal (až) 3. februára 2025 sťažnosť predsedníčke súdu na prietahy, avšak bez vyčkania na zaslanie oznámenia o vybavení sťažnosti už 10. februára 2025 podal sťažnosť na ústavnom súde. Ústavný súd tieto skutočnosti preto zohľadnil pri rozhodovaní o finančnom zadosťučinení.

11. Napokon ústavný súd hodnotil postup mestského súdu (resp. jeho právneho predchodcu) z hľadiska existencie zbytočných prietáhov v doterajšom priebehu napadnutého konania, vychádzajúc z ústavnej sťažnosti, z vyjadrenia mestského súdu a z predloženého súdneho spisu. Po doručení návrhu sťažovateľa na oslobodenie od súdnych poplatkov 11. novembra 2020 ostal konajúci súd nečinný vyše 1 roka a 9 mesiacov, keď až 24. augusta 2022 vyzval sťažovateľa

na opätovné preukázanie pomerov odôvodňujúcich oslobodenie od súdnych poplatkov. Po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia o priznaní oslobodenia od súdnych poplatkov sťažovateľovi 10. januára 2023 ostal súd opäť nečinný, a to 9 a pol mesiaca, keď až 25. októbra 2023 uznesením vyzval sťažovateľa na doplnenie žaloby. Po uplynutí lehoty v zmysle uvedenej výzvy (na ktorú sťažovateľ nereagoval) súd vykonal ďalší úkon až po vyše 8 mesiacoch, keď 19. augusta 2024 vyzval žalovaného na vyjadrenie k žalobe. Vyjadrenie žalovaného bolo súdu doručené 21. augusta 2024, súd však vyzval sťažovateľa na podanie repliky 17. decembra 2024, teda po takmer 4 mesiacoch.

12. Na základe uvedených skutočností predstavuje celková doba nečinnosti vo veci konajúceho súdu cca 3 roky a 6 a pol mesiaca.

13. Vo vzťahu k obrane mestského súdu spočívajúcej v argumentácii o zaťažnosti príslušného súdneho oddelenia ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadala o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prieťahy v súdnom konaní (I. ÚS 35/03, II. ÚS 52/99).

14. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že v napadnutom konaní došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

15. Ústavný súd na základe svojho zistenia, že postupom mestského súdu došlo k porušeniu označených práv sťažovateľa, mu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy prikázal, aby v napadnutom konaní konal bez zbytočných prieťahov, pretože predmetná vec nebola v čase rozhodovania ústavného súdu o ústavnej sťažnosti sťažovateľa právoplatne skončená.

16. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'účinenie.

17. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti žiadal o priznanie primeraného finančného zadost'účinenia 5 000 eur, čo odôvodnil celkovou dĺžkou napadnutého konania, stavom právnej neistoty a pocitom bezmocnosti pri uplatňovaní práv.

18. Cieľom primeraného finančného zadost'účinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

19. Pri určení primeraného finančného zadost'účinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných EŠLP, ktorý spravodlivé finančné zadost'účinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

20. Vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania vedeného mestským súdom, resp. jeho právnym predchodcom, ako aj na jeho už uvedenú neodôvodnenú nečinnosť, berúc do úvahy predmet

konania na mestskom súde, správanie a aktivitu sťažovateľa a aj účelovosť jeho konania (bod 10), ako aj všetky okolnosti daného prípadu, ústavný súd považoval priznanie 500 eur pre sťažovateľa za primerané finančné zadost'účinenie. Vo zvyšnej časti požadovaného finančného zadost'účinenia, ktorú už ústavný súd nepovažoval za primeranú, návrhu sťažovateľa nevyhovel.

## **V.**

### **Trovy konania**

21. Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom.

22. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

23. Ústavný súd podľa § 1 ods. 3 a § 11 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov priznal sťažovateľovi náhradu trov konania v sume 771,68 eur z dôvodu trov právneho zastúpenia, a to za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2025 (príprava a prevzatie veci a písomné vyhotovenie ústavnej sťažnosti) v hodnote po 371 eur vrátane dvoch režijných paušálov v hodnote po 14,84 eur.

24. Priznanú náhradu trov konania je mestský súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

**V Košiciach 29. apríla 2025**

**Robert Šorl**  
**predseda senátu**